

Начало > ... > Парични Искове > Налагане На Мерки По Обезпечение На Искове В Държавите От >
EC Portugal

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Съдържание,
предоставено от



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Португалия

1 Какви са различните видове мерки?

Временните и обезпечителните мерки имат за цел да се осигури защита при определени правни ситуации и могат да включват: а) временни мерки в приложното поле на нормативната уредба за придружавани възрастни, предвидена в [Закон № 49/2018 от 14 август 2018 г.](#); б) назначаване на временен представител, който да управлява имуществото на отсъстващо лице (член 1021 от Гражданския процесуален кодекс); в) определяне на процесуален представител *ad litem* (член 17 от Гражданския процесуален кодекс); или г) мерки, необходими за опазване на собственост, включваща имот с неопределено владение (член 938 от Гражданския процесуален кодекс).

Целта на обезпечителните производства (например предвидените в членове 362 и сл. от Гражданския процесуален кодекс) е да се сведе до минимум рискът от късно постановяване на решение и да се гарантира ефективността на окончателното съдебно решение (член 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Обезпечителните производства имат за цел да се гарантира практическият резултат от иска, да се избегнат сериозни вреди или да се осъществи предварително исканото право, като се постигне възможно най-голям баланс между интересите, свързани с експедитивността на производството, и правната сигурност.

В португалското гражданско процесуално право са предвидени два вида обезпечителни производства:

а) обикновено обезпечително производство (*procedimento cautelar comum*) (членове 362—376 от Гражданския процесуален кодекс);

б) специално обезпечително производство (*procedimento cautelar comum*) (членове 377—409 от Гражданския процесуален кодекс).

Примерите включват:

а) временно възстановяване на собствеността (член 377 от Гражданския процесуален кодекс);

б) спиране на изпълнението на корпоративни решения (член 380 от Гражданския процесуален кодекс);

в) временна издръжка (член 384 от Гражданския процесуален кодекс);

г) присъждане на временно обезщетение (член 388 от Гражданския процесуален кодекс);

д) изземване (член 391 от Гражданския процесуален кодекс);

е) забрана за нови дейности (член 397 от Гражданския процесуален кодекс);

д) инвентар (член 403 от Гражданския процесуален кодекс);

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

Когато някой изрази обосновани опасения, че друго лице може да причини сериозна или непоправима вреда на неговите права, той може да поиска подходяща обезпечителна или предварителна мярка, за да бъде гарантирано ефективното осъществяване на изложеното на риск право (член 362, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Общи обезпечителни мерки, той като са допълнителни правни средства за защита, може да се искат само когато няма специална обезпечителна мярка, която да е уместна с оглед на фактите по делото (член 362, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс).

Поради това по отношение на неспоменатите другаде обезпечителни мерки, посочени в член 362 от Гражданския процесуален кодекс, се прилагат следните законови изисквания:

а) очевидно наличие на право;

б) добре обосновано опасение, че друго лице може да причини сериозна или непоправима вреда на правата на ищеца (*periculum in mora* или заплаха от забавяне);

в) пригодност на обезпечителната или предварителната мярка с цел да бъде гарантирано ефективно осъществяване на изложеното на риск право;

г) исканата мярка не трябва да бъде предмет на други обезпечителни производства.

За да бъдат постановени обезпечителни мерки, е достатъчно съдът да установи след разглеждане по съкратена процедура, че има сериозни доказателства за претендираното право (*fumus bonis juris*) и че са налице обосновани опасения, че във времето, необходимо за постановяване на окончателно решение по спора, може да бъдат причинени непоправими или трудно поправими щети (*periculum in mora*). Съдията трябва да бъде убеден в достатъчна степен, че изходът на основното производство ще бъде благоприятен за ищеца, тъй като обезпечителните мерки представляват явна намеса в правното положение на ответника (член 368, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

2.1 Производство

Освен забраната на нови дейности, във връзка с която е възможно да бъдат предприети първоначални извънсъдебни действия, последвани от молба за потвърждение от съда (член 397, параграфи 2 и 3 от Гражданския процесуален кодекс), всички други производства се основават на първоначална искова молба до съда, в която ищецът предоставя най-общи доказателства за правото, което е изложено на риск, и обосновава опасението от вреда. В тази молба се представя списък на до петима свидетели и се искат други доказателства в съответствие с член 365 от Гражданския процесуален кодекс.

Що се отнася до териториалната компетентност, член 78 от Гражданския процесуален кодекс гласи, че:

а) молбите за изземване и обезпечаване на имущество могат да се подават към съда, в който следва да бъде образувано съответното производство, или по местонахождение на имуществото или, ако имуществото е в различни райони, в един от тях (член 78, параграф 1, буква а) от Гражданския процесуален кодекс);

б) по отношение на забраната за нови дейности компетентен е съдът по мястото, където дейностите трябва да се извършват (член 78, параграф 1, буква б) от Гражданския процесуален кодекс);

в) по отношение на останалите обезпечителни производства компетентен е съдът, пред който следва да бъде предявен съответният иск (член 78, параграф 1, буква в) от Гражданския процесуален кодекс).

Представителството от адвокат е задължително, когато стойността на мярката надвишава 5 000,00 EUR или когато обжалването е допустимо съгласно член 58 и член 1090 от Гражданския процесуален кодекс

във връзка с член 44, параграф 1 от Закона за организация на съдебната система.

2.2 Основни условия

При оценяване на критериите за постановяване на дадена обезпечителна мярка, съдът винаги трябва да разглежда обстоятелството дали представените опасения са добре обосновани и доколко сериозно и трудно би било да се възстанови потенциалната вреда. Съдът преценява също така дали обезпечителната или предварителната мярка е подходяща за конкретния разглеждан случай, за да бъде защитено правото, за което се твърди, че е изложено на риск. Той трябва да установи дали е налице риск, свързан с евентуално забавяне.

Съдът разглежда също така дали производството действително или потенциално зависи от иска, който е предявен или предстои да бъде предявен по отношение на правото, обезпечавано чрез мярката.

При този вид производство съдът трябва да получи обосновано представяне по реда на сумарното производство (т.е. не толкова прецизно, колкото в основното производство), показващо, че има действителна вероятност защитаваното право да съществува и че опасенията за неговото нарушаване са достатъчно добре обосновани.

Всички обезпечителни мерки се считат за спешни и имат предимство пред всички други, неспешни съдебни актове (член 363, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс), като те трябва да бъдат решавани на първа инстанция в срок най-много до два месеца или в рамките на 15 дни, ако не е необходимо ответникът да бъде призован (член 363, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Обект на обезпечителни мерки могат да бъдат права и движимо и недвижимо имущество, които не са цялостно или частично несеквестируеми по закон.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Тъй като се постановяват от съдилищата, обезпечителните мерки са обвързващи за всички публични и частни субекти и имат предимство пред мерките, приети от който и да било друг орган (член 205, параграф 2 от Конституцията на Република Португалия). Всяко лице, което наруши разпоредената обезпечителна мярка, подлежи на санкция за престъплението квалифицирано неподчинение (*desobediência qualificada*), независимо от евентуалните принудителни мерки (член 375 от Гражданския процесуален кодекс).

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Независимо дали ищецът е освободен от задължението да предяви основния иск, съгласно член 373 от Гражданския процесуален кодекс обезпечителното производство се прекратява и действието на всички постановени мерки се преустановява:

а) ако ищецът не предяви иска, от който зависи мярката, в срок до 30 дни от датата, на която е бил уведомен, че решението за постановяване на мярката е станало окончателно (член 373, параграф 1, буква а) от Гражданския процесуален кодекс);

б) ако след предявяването на иска производството е спряно за повече от 30 дни поради небрежност от страна на ищеца (член 373, параграф 1, буква б) от Гражданския процесуален кодекс);

в) ако искът е отхвърлен с окончателно решение (член 373, параграф 1, буква в) от Гражданския процесуален кодекс);

г) ако искът е отхвърлен на процесуални основания и ищецът не предяви навреме нов иск, за да се възползва от юридическата сила на предходния иск (член 373, параграф 1, буква г) от Гражданския процесуален кодекс);

д) ако правото, което ищецът иска да защити, е отпаднало (член 373, параграф 1, буква д) от Гражданския процесуален кодекс).

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Да. Обжалване по обичайния ред се допуска, когато стойността на мерките надвишава лимита на съда, пред който се обжалва решението, и обжалваното решение е неблагоприятно за страната, която е подала жалбата, с повече от половината от тази сума (член 629, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Във всеки момент могат да бъдат обжалвани също решения, свързани със стойността на обезпечителните мерки, на основание, че стойността надвишава лимита на съда, който е взел оспорваното решение (член 629, параграф 3, буква б) от Гражданския процесуален кодекс), и предварителни откази на първоначални молби за обезпечителни мерки (член 629, параграф 3, буква в) от Гражданския процесуален кодекс).

Решения за прехвърляне на задължението за предявяване на иск подлежат на обжалване само във връзка със жалби срещу решения за постановяване на исканата мярка; решенията за отмяна на прехвърлянето на задължението за предявяване на иск са окончателни и не подлежат на обжалване (член 370, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Решения за постановяване на обезпечителни мерки, включително за прехвърляне на задължението за предявяване на иск, не могат да бъдат обжалвани пред Върховния съд (*Supremo Tribunal de Justiça*), без да се засягат случаите, в които обжалването винаги е допустимо (член 370, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Решение за постановяване на обезпечителни мерки може да бъде оспорено:

- от всяка страна в производството, която губи делото (член 631, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс);
- от всеки, който не е страна в производството, но понася пряка и реална вреда в резултат на него (член 631, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Съдът, който е компетентен да разгледа жалбата, е второинстанционен съд от съдебния район, в който се намира съдът, постановил оспорваното решение.

Срокът за подаване на жалба е 15 дни, считано от датата на уведомяване за решението (член 638, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Ако жалбата се отнася също така до повторно разглеждане на регистрирани доказателства, срокът се увеличава с 10 дни (член 638, параграф 7 от Гражданския процесуален кодекс).

Жалба, подадена срещу определение, с което мярката се отхвърля пряко или не се постановява, има суспензивно действие (член 647, параграф 3, буква г) от Гражданския процесуален кодекс). В останалите случаи тя има чисто деволутивно действие.

Приложимо законодателство

[Закон № 41/2013 от 26 юни 2013 г.](#) — Граждански процесуален кодекс

[Закон № 62/2013 от 26 август 2013 г.](#) — Закон за организацията на съдебната система

Връзки по темата

Допълнителна информация може да бъде получена на следните уебсайтове:

[Портал за правосъдие;](#)

[Генерална дирекция за политика в областта на правосъдието](#)

[Портал CITIUS](#)

[База данни с правни документи](#)

Забележка:

Звеното за контакт на ЕСМ, съдилищата или други образувания и органи не са обвързани от информацията, съдържаща се в настоящия информационен документ. Въпреки че се актуализира редовно, този информационен документ не замества необходимостта от прочит на съответното действащо законодателство и може да подлежи на промени в тълкуването от съдебната практика.

■ Последна актуализация: 01/08/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.